

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11Csp/244/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117221475
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8117221475.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v spore žalobkyne: L. J., F.. X.X.XXXX, T. H. XXX, zastúpená: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom vo Svidníku, Sovietskych hrdinov 163/66 p r o t i žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35807598, o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni 264 Eur s úrokmi z omeškania vo výške 5% ročne od 4.10.2017 do zaplataenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. U r č u j e, že zmluvná podmienka v zmluve o úvere č. 806300095 z 19.11.2009 uvedená vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru - bode 12 o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3 zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou je n e p r i j a t e ľ n á.

III. Žalobkyňa m á voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa žalobou zo dňa 27.9.2017 sa domáhala vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 264 Eur s úrokmi z omeškania 5% ročne od druhého dňa po dni doručenia žaloby žalovanému. Žiadala tiež určiť, že zmluvná podmienka v zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXX z XX.XX.XXXX uvedená vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru - bod 12 o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3 zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou je neprijateľná.

2. Žalobu odôvodnila tým, že XX.XX.XXXX uzavrela so žalovaným zmluvu o úvere vo výške 300 Eur za poplatok 264 Eur, ktorý predstavuje až 88% navýšenie. Žalovaná zaplatila za úver 564 Eur. Poplatok 264 Eur predstavuje v 2/3 administratívny poplatok, za ktorý žalovaný neposkytol reálne plnenie a navyše nebol ani individuálne dojednaný. Žalobkyňa ako spotrebiteľka má ním zaplatiť za úkony, ktoré nie sú jej vopred známe ani svojim obsahom. Tento poplatok prevyšuje úroky a jeho výška sa odvíja od výšky úveru, čo sa nezhoduje s účelom administratívneho poplatku. Poukázala na ustanovenie § 53a Občianskeho zákonníka a na viaceré súdne rozhodnutia, ktorými už bola posúdená táto zmluvná podmienka v iných sporoch ako neprijateľná a žalovaný ju naďalej používa (súd však v tejto súvislosti pripomína, že ide o rozhodnutia najskôr z roku 2013, pričom zmluva bola uzavretá ešte v roku 2009).

3. Nárok o vydanie bezdôvodného obohatenia žalobkyňa odôvodnila chýbajúcimi povinnými náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 ods. 2 písm. d/, g/, h/, i/, j/, k/, čo spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa § 4 ods. 3 citovaného zákona. Žalovanému vzniklo bezdôvodné obohatenie vo výške 264 Eur, čo je rozdiel medzi jej úhradami 564 Eur a výškou úveru

300 Eur. V žalobe uviedla, že o bezdôvodnom obohatení žalovaného sa dozvedela od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS dňa 28.8.2017, o čom doložila jeho prehlásenie. Vyslovila názor o desaťročnej objektívnej premlčacej lehote s poukazom na rozhodnutie Krajského súdu Prešov 21Co/72/14, v zmysle ktorého vzhľadom na to, že žalovaný má v predmete činnosti poskytovanie úverov má ovládať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov a preto je daný minimálne nepriamy úmysel žalovaného na získanie bezdôvodného obohatenia za úroky a poplatky, ktoré neuviedol v zmluve. Pri uzatváraní zmluvy bola zo strany žalovaného použitá nekalá obchodná praktika, ktorej cieľom bolo vylúčiť použitie právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa. Obchodná zástupkyňa pri vyplňaní vopred pripraveného formulára v jej mene vyznačila v zmluve účel poskytnutého úveru na výkon povolenia, pričom ona úver použila na bežné potreby. O tejto nekalej obchodnej praktike svedčí aj uznesenie Krajského súdu Prešov 6Co/84/2011 zo dňa 26.5.2011.

4. Žalovaný so žalobou nesúhlasil, vyslovil názor, že žalobkyňa nemá naliehavý právny záujem na určení neprijateľnej zmluvnej podmienky podľa § 137 písm. c/ CSP. Trval na tom, že zmluva o úvere bola uzavretá podľa Obchodného zákonníka a nejedná sa o spotrebiteľskú zmluvu. Žalovaný vstúpil do právneho vzťahu so žalobkyňou na základe jej vyhlásenia, že poskytnuté peňažné prostriedky použije na výkon povolania, čím je vylúčená aplikácia zákona o spotrebiteľských úveroch. Navyše zmluvné strany sa dohodli na použití Obchodného zákonníka, ktorý upravuje zmluvu o úvere. K podobnému záveru dospela aj SOI, keď konanie voči nemu bolo zastavené pod sp. zn. P/0355/01/2012 z dôvodu, že nebol preukázaný spotrebiteľský charakter zmluvy, keďže úver bol podľa zmluvy poskytnutý na výkon povolania. Podobný záver prijal aj Krajský súd v Žiline v rozhodnutiach 6CoE/122/2011 a 7Co/208/2013. Zdôraznil, že úver bol poskytnutý na žiadosť žalobkyne za účelom výkonu povolania, ako to bolo uvedené v zmluve. Žalobkyňa nepredložila jediný dôkaz o tom, že by úver bol vzatý za spotrebným účelom. Rozhodujúce pre posúdenie statusu žalobkyne je na aký účel bol úver poskytnutý a nie na aký účel bol použitý, vyhlásenie o použití úveru na výkon povolania žalobkyňa potvrdila svojim podpisom v zmluve a preto nemá status spotrebiteľa.

5. Napokon žalovaný vzniesol námietku premlčacia, aj keď zároveň uviedol, že žalovaný plnil na základe platnej úverovej zmluvy a nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia. Mal za to, že nárok je premlčaný v objektívnej aj subjektívnej premlčacej lehote dňa 22.9.2013, pričom žaloba bola podaná až 27.9.2017. Subjektívna premlčacia doba plynie od okamihu prvej platby dlžníka nad istinu úveru, ako to uzavrel Krajský súd v Trenčíne v rozhodnutí 17Co/372/2015. Žalobkyňa nepreukázala ani dôvod uplatnenia desaťročnej objektívnej premlčacej lehoty ako to v obdobných veciach posúdil aj Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutiach 13CO/567/2015, 13Co/557/2015, 13Co/90/2015, 12Co/517/2015.

6. Súd vykonal dokazovanie písomným vyjadrením žalovaného, výsluchom žalobkyne, zmluvou o úvere zo dňa XX.XX.XXXX, prehlásením Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS zo dňa XX.X.XXXX, prehľadom o úhradách žalobkyne a zistil tento skutkový stav:

7. Dňa XX.XX.XXXX bola uzavretá formulárová zmluva o úvere podľa § 497 Obchodného zákonníka medzi stranami. Žalovaný ňou poskytol žalobkyňi úver 300 Eur za poplatok 264 Eur. Žalobkyňa mala zaplatiť 564 Eur a to v 12 mesačných splátkach po 47 Eur počnúc dňom XX.XX.XXXX. V ďalšej časti je obsiahnuté prehlásenie o účele poskytnutých finančných prostriedkov, kde krížikom bol vyznačený „výkon povolania“.

8. Na rubovej strane zmluvy sa nachádzajú všeobecné podmienky poskytnutia úveru a v nich pod bodom 12 je nasledovný text: „Dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou“.

9. Žalobkyňa vo svojej výpovedi uviedla, že je invalidnou dôchodkyňou už od roku XXXX. Rozhodne poprela, že by zástupkyňi žalovaného pri uzatváraní zmluvy uviedla, že úver potrebuje na výkon povolania, ktoré nevykonávala. Na ďalšie okolnosti uzatvárania zmluvy a podmienky úveru si už nepamätala. Úver použila na opravu domu. Poprela však, že by niekedy navštívila Združenie HOOS a v tejto súvislosti poukázala na svoju výrazne obmedzenú mobilitu, pohybuje sa totiž len za pomoci barly.

10. Žalobkyňa úver splatila 22.9.2010, prvýkrát k preplateniu istiny úveru došlo 14.7.2010.

11. K žalobe bolo pripojené prehlásenie Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS z XX.X.XXXX. V ňom sa uvádza, že žalobkyňa im XX.X.XXXX predložila zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX a po jej posúdení ju informovali o tom, že obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a že zmluva je bezúročnou a bezpoplatkovou a že tým, že uhradila 564 Eur za úver 300 Eur, došlo k bezdôvodnému obohateniu žalovaného vo výške 264 Eur.

12. Súd vo veci už raz rozhodol rozsudkom č.k. 11Csp/244/2017-59 zo dňa 9.3.2018 tak, že žalobu zamietol z dôvodu premlčania pre uplynutie dvojročnej subjektívnej premlčacej doby počítanej najneskôr od 22.9.2010, kedy žalobkyňa zaplatila poslednú splátku. Žalobu o vyslovenie neprijateľnej zmluvnej podmienky zamietol, keďže zmluvný vzťah bol ukončený pred 7 rokmi a súd nevyhovel žalobe o plnenie.

13. Aj keď podľa názoru súdu prvej inštancie neboli splnené zákonné podmienky pre zrušenie rozsudku v zmysle § 389 ods. 1 písm. b/, c/ CSP a nič nebránilo odvolaciemu súdu rozhodnúť meritórne v súlade so zákonom a Ústavou SR, Krajský súd v Prešove napadnutý rozsudok zrušil uznesením č.k. 22Co/81/2019-222 zo dňa 29.10.2019. Nestotožnil sa totiž s názorom súdu prvej inštancie o premlčaní a uložil súdu novo posúdiť premlčaciu dobu podľa toho, kedy sa žalobkyňa dozvedela o skutku nie zo zmluvy, ale z porušenia práva a to v súvislosti s tvrdením právneho zástupcu žalobkyne, že syn žalobkyne mal kontaktovať Združenie HOOS za účelom poradenia sa s úverovými zmluvami, ktoré žalobkyňa uzavrela so žalovaným. Krajský súd v Prešove vytkol súdu prvej inštancie, že rozhodol v zásadnom odklone od správneho právneho posúdenia veci, keď sa nevyrovnal s inými právoplatnými súdnymi rozhodnutiami v obdobných veciach. Podľa súdu prvej inštancie tieto iné rozhodnutia sú v podstate len rozhodnutia niektorých senátov Krajského súdu v Prešove, práve naopak odvolací súd sa nevysporiadal s právnym záverom vyplývajúcim z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR 3Cdo/169/2017.

14. To, že Združenie HOOS navštívil kvôli imobilite žalobkyne jej syn súd nepovažoval za dôležité v tom kontexte, že tvrdenie žalobkyne v žalobe o tom, že o bezdôvodnom obohatení žalovaného sa dozvedela od HOOSu, v roku 2017 sa ukázalo byť nepravdivé, čo vyplynulo z výpovede samotnej žalobkyne na pojednávaní. Navyše v spomínanom prehlásení Združenia HOOS sa neuvádza nič o tom, že informácie podali synovi žalobkyne. Z celého obsahu prehlásenia vyplýva, že obrátila sa na žalobkyňa, že žalobkyňa predložila úverové zmluvy a že žalobkyňa informovali o bezdôvodnom obohatení žalovaného.

15. Z obsahu odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu je zrejмый iný právny názor ohľadom začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby ako aj ohľadom posudzovania neprijateľnej zmluvnej podmienky, čo súd prvej inštancie plne rešpektuje, keďže týmto právnym názorom je viazaný s poukazom na § 391 ods. 2 CSP.

16. Vzhľadom na vyslovený právny záver odvolacieho súdu o tom, že subjektívna premlčacia doba plynie od okamihu kedy sa dozvedela, že plniť nemala, teda kedy sa skutočne dozvedela, že na jej úkor sa žalovaný bezdôvodne obohatil, konkrétne, keď sa dozvedela, že právny dôvod na plnenie úrokov a poplatkov z jednotlivých zmlúv nebol od začiatku daný a teda neviaže sa na čas od kedy sa žalobkyňa to mala dozvedieť a mohla s poukazom na to, že mala poznať právo. Vzhľadom na tento názor je už irelevantné zaoberať sa prehlásením Združenia HOOS, pretože nie je rozhodujúce, či žalobkyňa sa dozvedela o bezdôvodnom obohatení žalovaného od Združenia HOOS alebo od svojho syna alebo od svojho právneho zástupcu, ktorý prevzal jej zastúpenie 7.9.2017.

17. Tak ako už súd uviedol v predchádzajúcom rozsudku, prejudiciálne musel uzavrieť o aký právny vzťah medzi stranami ide, predovšetkým či jedná sa o zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (v danom prípade v znení účinnom od 1.1.2009 do 30.11.2009).

18. Podľa § 2 písm. a/ citovaného zákona spotrebiteľským úverom je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

19. Podľa § 2 písm. b/ citovaného zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

20. Podľa § 3 ods. 1 citovaného zákona veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

21. Podľa § 3 ods. 2 citovaného zákona spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

22. Je pravdou, že v predmetnej zmluve je krížikom vyznačený ako účel poskytnutia úveru výkon povolania žalobkyne. Žalobkyňa však vo svojej výpovedi uviedla, že tento účel svojvoľne vyznačila obchodná zástupkyňa žalovaného bez toho, aby sa jej vôbec na neho pýtala. Uviedla tiež, že v čase uzavretia zmluvy žiadne povolanie nevykonávala, keďže od roku 1982 je na invalidnom dôchodku. Súdu je pritom z jeho činnosti známa nekalá obchodná praktika žalovaného, kedy takýmto spôsobom vyznačoval účel úveru, teda bez toho, aby zodpovedal realite (napr. vo veci 11C/160/2014 vyznačil takisto účel úveru výkon povolania u 83 ročnej dôchodkyni). Súd sa pokúsil vypočítať aj obchodnú zástupkyňu žalovaného, ktorá zmluvu uzatvárala, avšak neúspešne, nakoľko predvolanie si neprevzala. Súd ju predvolal ako svedkyňu aj bez návrhu strán na prvé pojednávanie, keďže v spotrebiteľských sporoch (ako je aj tento) môže vykonávať aj nenavrnuté dôkazy. Po výsluchu žalobkyne už spomínané vlastné poznatky súdu a skutočnosť, že žalovaný iné dôkazy na preukázanie svojho tvrdenia neuviedol a vzhľadom na zásadu hospodárnosti konania súd nepovažoval za potrebné realizovať výsluch spomínanej svedkyne. Súd teda dospel k záveru, že zmluvu uzavretú medzi stranami je potrebné posúdiť podľa zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

23. Podľa § 4 ods. 2 citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať

- a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,
- b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
- i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20100101>> za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok,
- l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20100101>>, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,
- n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20100101>> a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,
- o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- p) práva spotrebiteľa podľa § 7 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20100101>>.

q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20100101>>.

24. Podľa § 4 ods. 3 citovaného zákona pri nesplnení podmienok podľa ods. 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe
a/ poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať
b/ dodaný tovar alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosť podľa ods. 2 písm. a/, b/, d/ až j/, k/ a l/ poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

25. Niet pochyb, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje povinné náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. g/, h/, i/, j/ a k/ zákona č. 258/2001 Z.z., čo spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru s poukazom na § 4 ods. 3 citovaného zákona. Žalobkyňa mala žalovanému vrátiť len sumu poskytnutého úveru t.j. 300 Eur a keďže mu zaplatila 564 Eur, u žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu na úkor žalobkyne vo výške 264 Eur titulom plnenia bez právneho dôvodu.

26. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

27. Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

28. Podľa § 456 Občianskeho zákonníka predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

29. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20160701>>). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

30. Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

31. Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

32. Súd už v predchádzajúcom rozsudku uviedol, že u žalovaného došlo k úmyselnému bezdôvodnému obohateniu na úkor žalobkyne, keďže žalovaný prostredníctvom svojej obchodnej zástupkyne svojvoľne uviedol nepravdivý účel úveru (výkon povolania) nepochybne v úmysle vyhnúť sa aplikácii zákona o spotrebiteľských úveroch a preto v tomto prípade súd súhlasí s názorom žalobkyne o úmyselnom bezdôvodnom obohatení žalovaného a tým o desaťročnej premlčacej dobe, ktorá nepochybne v čase podania žaloby neuplynula.

33. S poukazom na vyššie uvedený právny záver odvolacieho súdu ohľadom začiatku plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej lehoty súd dospel k záveru, že táto začala plynúť len od roku 2017 (kedy bolo vydané prehlásenie HOOS, o ktorom mal byť informovaný syn žalobkyne, prípadne od prevzatia právneho zastúpenia), a keďže žaloba bola podaná v tom istom roku uplatnená pohľadávka premlčaná nie je. Bolo preto právne dôvodné žalobe o vydanie bezdôvodného obohatenia vyhovieť a to vrátane úrokov z omeškania, na ktoré má žalobkyňa nárok s poukazom na § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka.

34. Podľa § 517 ods. 1 vety prvej Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

35. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

36. Podľa § 563 Občianskeho zákonníka ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

37. Podľa § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k 1. dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

38. Vzhľadom na to, že žalovanému bola doručená žaloba dňa 3.10.2017, úroky z omeškania s poukazom na § 563 Občianskeho zákonníka boli priznané od nasledujúceho dňa.

39. Podľa pokynu odvolacieho súdu súd má znovu posúdiť nárok žalobkyne na vyslovenie neprijateľnej zmluvnej podmienky, keďže „aj podľa judikatúry SD EÚ plynutie času nemôže byť skutočnosťou znemožňujúcou ochranu práv spotrebiteľa pred nekalými obchodnými podmienkami“. Neuviedol síce príslušný rozsudok, zrejme však mal na mysli rozsudok C-473/00 vo veci Cofidis, ktorý však zrejme nebol správne pochopený, pričom súd prvej inštancie tento rozsudok rozobral v bode 49 predchádzajúceho rozsudku. Podľa názoru súdu druhej inštancie kedykoľvek spotrebiteľ aj po ukončení zmluvného vzťahu by mohol úspešne žalovať o vyslovenie neprijateľnej zmluvnej podmienky napr. po 50 rokoch, čo súd prvej inštancie považuje za absurdné.

40. Vzhľadom na už viackrát spomínanú viazanosť právnym záverom odvolacieho súdu, ale tiež vzhľadom na skutočnosť, že súd musel vyhovieť žalobe o plnenie, teda o vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorý nárok súvisel aj so žalovanou neprijateľnou zmluvnou podmienkou, bolo právne dôvodné posúdiť jej neprijateľnosť v zmysle § 53 Občianskeho zákonníka.

41. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

42. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

43. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

44. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

45. Súd zastáva názor, že sporný poplatok nie je vylúčený zo súdnej kontroly neprijateľných zmluvných podmienok v zmysle § 53 ods. 1 OZ, pretože nepredstavuje hlavný predmet plnenia. Za hlavný predmet plnenia v zmysle európskej judikatúry sa považujú podmienky, ktoré upravujú základné plnenia zmluvy a ktoré ju ako také charakterizujú (napr. rozsudok Caja de Ahorrosy Monte de Piedad de Madrid, EÚ:C:2010:309, bod 34).

46. Administratívny poplatok dohodnutý v úverovej zmluve rozhodne nie je základným plnením zmluvy, a preto nepredstavuje jej hlavný predmet plnenia.

47. Druhý prípad vylúčenia súdnej kontroly je nie samotná cena, ale primeranosť ceny na jednej strane a tovaru a služieb na druhej strane ako protiplnenie (napr. rozsudok C-26/13 zo dňa 30.4.2014 vo veci Arpád Kásler, Hajnalka Káslerné Rábai proti OTP Jelzálogbank Zrt, bod 54).

48. Podmienky, týkajúce sa protihodnoty, ktorú dlhuje spotrebiteľ veriteľovi alebo ktorá má vplyv na skutočnú cenu, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť veriteľovi, teda v zásade nepatria do tejto druhej kategórie podmienok vylučujúcich súdnu kontrolu, s výnimkou otázky, či je výška protihodnoty alebo cena, ktorá je dohodnutá v zmluve primeraná službe veriteľa (rozsudok C-143/13 z 26.2.2015 vo veci Bogdan Matei, Iona Ofelia Matei proti SC Volksbank Romania SA bod 55, 56).

49. Súd v danom prípade neskúmal sporný administratívny poplatok z pohľadu primeranosti jeho výšky, ale skúmal jeho charakter v intenciách posúdenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky, teda či spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Zo zmluvy ani z VOP pritom nevyplýva, za čo vlastne sa tento poplatok platí, preto absentuje požiadavka jeho určitosti. Spotrebiteľ tak platí za niečo, čo po materiálnej stránke mu nie je dodané. Pri spotrebiteľských úveroch je pritom nevyhnutné, aby dohodnutými poplatkami sa platilo za skutočné plnenie spotrebiteľovi a v jeho záujme. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Vrchného krajského súdu v Karlsruhe sp. zn. AZ17U 192/2010 zo dňa 3.5.2010, v ktorom sa konštatuje záver, že poplatky za spracovanie pri poskytnutí spotrebiteľského úveru sú neprijateľné: „Ak banka od spotrebiteľov požaduje poplatok za spracovanie pri poskytovaní spotrebiteľského úveru, poškodzuje tým spotrebiteľov a vystavuje ich neprijateľnému vedľajšiemu dojednaniu o cene... Preverenie úverovej spoľahlivosti (bonity) a výšky úrokovej miery, ktorými banka odôvodňovala vyrubenie poplatku za spracovanie pri poskytovaní úveru Vrchný krajský súd odmietol a uzavrel, že uvedené činnosti vykonáva banka vo vlastnom ekonomickom záujme minimalizovať nevyhnutnosť vlastných pohľadávok. Spotrebiteľ dôvodne a v dobrej viere očakáva, že banka mu poradenstvo a informácie o poskytnutí úveru poskytne zadarmo. V konečnom dôsledku predstavuje zmluvná podmienka neprijateľné zaťaženie spotrebiteľa, pretože je spotrebiteľovi účtovaný poplatok bez toho, aby banka spotrebiteľovi poskytovala skutočné protiplnenie“. Súd dodáva, že tento záver si osvojil aj Krajský súd v Prešove napr. v rozsudku sp. zn. 18Co 109/2011.

50. Napokon možno poukázať aj na aktuálnu právnu úpravu Občianskeho zákonníka v znení jeho novely účinnej od 13.6.2014, a to novelou č. 102/2014 Z. z.

51. Vyššie citovanou novelou totiž bol § 53 ods. 4 doplnený o ďalšie neprijateľné zmluvné podmienky a konkrétne pod písm. t/ bola uvedená zmluvná podmienka, ktorá požaduje od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa.

52. Podľa prechodného ustanovenia k tejto úprave § 879p ustanoveniami § 53 ods. 4 písm. s/ a t/, § 53 ods. 7 a § 614a sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 13.6.2014; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 13.6.2014 sa však posudzujú podľa predpisov účinných do 12.6.2014, ak nie je ustanovené inak.

53. Súdu je z jeho činnosti známe, že v úverových zmluvách žalovaného sa výška administratívneho poplatku odvíja od výšky úveru. Napríklad zo spisu 11C/16/2015 súd zistil, že pri úvere 863,04 Eur poplatok bol 630,68 Eur, pri úvere 2000 Eur poplatok činil 1732 Eur (spis 11C/261/2015), pri úvere 800 Eur bol poplatok 240 Eur (spis 11C/42/2012), pri úvere 350 Eur činil poplatok 230,66 Eur (spis 11C/23/2016), pri úvere 500 Eur bol poplatok 484 Eur (spis 11C/110/2016), pri úvere 800 Eur bol poplatok 772 Eur (spis 11C/97/2016), pri úvere 350 Eur bol poplatok 346 Eur (spis 11Csp/200/2016). V tomto spore pri úvere 300 Eur bol poplatok 264 Eur. Poplatok, ktorý má pokryť náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere však nemôže byť ovplyvnený výškou úveru a to vedie k záveru o tom, že žalovaný týmto pomerne sofistikovaným spôsobom sa snažil opticky vyvolať dojem nižšej úrokovej sadzby, aj keď v skutočnosti administratívny poplatok odvíjajúci sa od výšky úveru vo svojej podstate predstavuje úrok. Poplatok 264 Eur pri úvere 300 Eur predstavuje 88% z úveru. Splatnosť úveru pritom bola dohodnutá na jeden rok, čo znamená, že v skutočnosti úroková sadzba by predstavovala 88 % p.a., čo by takmer 12 - násobne prevýšilo priemernú úrokovú sadzbu obdobných úverov v bankách, keďže podľa internetovej stránky NBS v novembri 2009 pri spotrebiteľskom úvere do 1 roka činila priemerná úroková sadzba 7,84 % p.a. Išlo by nepochybne o dohodu o úrokoch v rozpore s dobrými mravmi, čo by spôsobilo jej neplatnosť zo zákona s poukazom na § 39 a § 3 ods. 1 Občianskeho

zákonníka. Zrejme to bolo motívom pre žalovaného vyhnúť sa takémuto posúdeniu cez stanovenie administratívneho poplatku.

54. Spotrebiteľ by teda mal platiť administratívny poplatok za dodané skutočné plnenie, musí byť preto predmet administratívneho poplatku určitý a musí byť v primeranej výške. Ak tieto atribúty nie sú splnené, spôsobuje to značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a teda ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Nejedná sa totiž o prípad vylúčenia súdnej kontroly v zmysle § 53 ods. 1 vety druhej, keďže administratívny poplatok nepredstavuje hlavný predmet plnenia úverovej zmluvy (hlavný predmet je poskytnutie úveru za úrok ako to vyplýva z § 497 Obchodného zákonníka), navyše nebol individuálne dojednaný (jeho výšku stanovil žalovaný bez možnosti ovplyvnenia žalobcom).

55. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. Žalobkyňa mala v konaní plný úspech a preto súd jej priznal plnú náhradu trov konania.

56. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 C.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.